

Vlaams
Parlement

ingediend op **1167** (2016-2017) – Nr. 6
30 juni 2017 (2016-2017)

Amendement

voorgesteld na indiening van het verslag

op het voorstel van decreet

van Manuela Van Werde, Sabine de Bethune, Jean-Jacques De Gucht,
Karim Van Overmeire, An Christiaens en Jan Van Esbroeck

houdende wijziging
van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013,
wat het archeologisch onderzoek
bij vergunningsplichtige ingrepen in de bodem betreft

Documenten in het dossier:

- 1167** (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 2 t.e.m. 4: Amendementen
- Nr. 5: Verslag

verzendcode: BUI

AMENDEMENT Nr. 5**voorgesteld door Bart Caron
na indiening van het verslag**

Artikel 3

In de voorgestelde tekst van artikel 5.4.1, derde lid, punt 7° schrappen.

VERANTWOORDING

Tijdens de bespreking in de Commissie voor Onroerend Erfgoed werd een amendement ingediend dat in een vrijstelling voorziet voor de opmaak van een archeologienota indien een stedenbouwkundige aanvraag kadert in verbeterd bodembeheer en uitsluitend betrekking heeft op een reliëfwijziging in agrarisch gebied als gevolg van een afgraving van teelaarde tot 40 cm en de latere toevoeging met dezelfde teelaarde (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1167/4, amendement nr. 4).

Ook de indiener van voorliggend amendement heeft dat amendement goedgekeurd. Er werd evenwel vanuit de wereld van de archeologen krachtig gereageerd op dat amendement, en bij nader toezien geheel terecht. Dat amendement druist, aldus de archeologen, in tegen essentiële principes van archeologische erfgoedzorg:

- dergelijke afgravingen gebeuren vaak tot op het niveau waarop archeologische sporen zich manifesteren. Door het verwijderen van de beschermende teelaardelaag zullen de fragiele sporen en vondsten snel degenereren. Bovendien wordt over dergelijke terreinen met zware machines gereden, waardoor de ingreep effectief dieper reikt dan de geformuleerde 40 cm en aanwezige archeologie grotendeels vernietigd wordt;
- ingrepen tot maximaal 40 cm onder maaiveld zullen in de praktijk sterk variëren, in functie van het reliëf en dikte van de ploeglaag, en vaak dieper reiken. In sommige regio's zijn ploeglagen bovendien een stuk minder diep dan 40 cm. Of de ontgraving effectief impact heeft op archeologie kan enkel door een erkend archeoloog ingeschat worden;
- in bepaalde omstandigheden bevat de ploeglaag belangrijke archeologische informatie en gaat deze bij het weggraven verloren, zoals bijvoorbeeld steentijdvindplaatsen en slagveldarcheologie. Wederom een afweging die enkel een erkend archeoloog kan maken.

Dergelijke grootschalige afgravingen worden ook vaak toegepast naar aanleiding van rioleringswerken, leidingentracé en andere waarbij grote werfzones worden gecreëerd waarvoor de teelaarde wordt afgegraven. Dergelijke afgravingen veroorzaken een onomkeerbare schade aan het archeologisch erfgoed.

Men mag echter niet vergeten dat Vlaanderen eeuwenlang een strijdtoneel was en derhalve allerlei slagvelden heeft. De restanten van deze slagvelden bevinden zich grotendeels in de teelaarde of in het raakvlak tussen de teelaarde en het onderliggende vlak, dus vaak niet dieper dan 30 cm. Denken we ook maar aan de vele gesneuvelde soldaten uit de Eerste Wereldoorlog die de laatste jaren werden gevonden dankzij de tussenkomst van archeologen op grote werven in agrarisch gebied. Bijvoorbeeld de Fluxyswerf, waarover Vlaams televisieregisseur en reporter Arnout Hauben de bijzondere reeks 'Ten oorlog' maakte. Ook deze soldaten werden niet dieper gevonden dan 30 cm.

Indien de omschreven werkzaamheden effectief geen impact op archeologie hebben, kan dit perfect via een archeologienota met beperkte samenstelling gemotiveerd worden. Tot op heden is dat nog niet het geval geweest. Integendeel, er zijn voldoende voorbeelden gekend waar bij dergelijke dossiers net een hoge archeologische treffkans blijkt. Zo werd in een dergelijk dossier afgelopen jaar een zwaard uit de bronstijd aangetroffen. Een absolute topvondst en unicum voor Vlaanderen.

Daarenboven schept het een gevaarlijk precedent. Ook andere groepen van initiatiefnemers zullen een gelijkaardige argumentatie aanhalen.

